

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Výživné Na Rodinu](#) > Romania

Výživné na rodinu

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

Zákonná povinnosť poskytovať výživné je požiadavkou stanovenou zákonom, aby osoba poskytovala inej osobe potrebné prostriedky na živobytie vrátane prostriedkov na uspokojovanie duchovných potrieb, a v prípade vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletým deťom aj prostriedky potrebné na ich výchovu, vzdelávanie a odbornú prípravu.

Vyživovacia povinnosť existuje medzi manželmi, príbuznými v priamej línii, bratmi a sestrami a niektorými ďalšími osobami, ktoré sú určené zákonom (článok 516 rumunského Občianskeho zákonníka).

Vyživovacia povinnosť existuje aj medzi bývalými manželmi (článok 398 Občianskeho zákonníka). Nemala by sa zamieňať s poskytovaním protiplnenia alebo náhradou škody.

Manžel/-ka, ktorý/-á prispieva na výživné dieťaťa druhého z manželov, má povinnosť poskytovať výživné dieťaťu, kým je toto dieťa maloleté, ale iba ak sú vlastní rodičia dieťaťa mŕtvi, nezvestní alebo v hmotnej núdzi (článok 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Na druhej strane, dieťa môže mať povinnosť poskytovať výživné osobe, ktorá mu takéto výživné poskytovala počas desiatich rokov (článok 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Dediči osoby, ktorá mala vyživovaciu povinnosť voči maloletej osobe alebo poskytovala výživné bez akejkoľvek zákonnej povinnosti, sú povinní, v závislosti od hodnoty zdedeného majetku, pokračovať v poskytovaní výživného, ak sú rodičia dieťaťa mŕtvi, nezvestní alebo v hmotnej núdzi, ale iba kým je osoba poberajúca výživné maloletá.

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Vyživovacia povinnosť medzi rodičmi a deťmi je upravená článkami 499 a 525 Občianskeho zákonníka. Maloleté osoby, ktoré si uplatňujú nárok na výživné od svojich rodičov, sa považujú za osoby v núdzi, ak si nemôžu samy pomôcť prostredníctvom svojej práce, a to aj v prípade, že vlastnia určitý majetok. Ak však rodičia nemôžu poskytovať výživné bez ohrozenia svojho vlastného živobytia, súd pre rodinné veci môže schváliť, že sa výživné bude poskytovať prostredníctvom predaja majetku dieťaťa s výnimkou predmetov základnej potreby.

Rodičia majú vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, ktoré dosiahlo plnoletosť (spravidla vo veku 18 rokov), ale pokračuje v štúdiu, a to až do ukončenia štúdia, nie však po tom, ako dieťa dosiahne vek 26 rokov.

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Navrhovateľ (osoba oprávnená na poberanie výživného) musí podať svoj návrh na miestne príslušný súd podľa

miesta svojho trvalého pobytu alebo trvalého pobytu odporcu (osoby povinnej platiť výživné). Návrh na určenie výživného sa môže podať samostatne alebo v spojení s konaním o rozvod manželstva, konaním vo veci určenia otcovstva, výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu alebo určenia miesta pobytu maloletého dieťaťa. Súd môže príkazom predsedu súdu uložiť prechodné opatrenia platné iba do vydania rozhodnutia vo veci samej. Konanie na prvom stupni pozostáva z niekoľkých etáp. V rámci písomnej etapy sa predloží nárok, vyjadrenie odporcu a protinávrh, môžu sa nariadiť ochranné opatrenia, ako je napríklad zadržanie alebo zaistenie, a účastníkov konania predvolajú na súd a pošlú im procesné písomnosti. Ústna etapa zahŕňa pojednávanie, počas ktorého je možné vzniesť procesné námietky a predložiť dôkazy. Potom nasleduje etapa rozhodovania a vydanie rozhodnutia súdu.

V prípade rozvodu dohodou, ktorý môže vyhlásiť notár, sa manželia môžu dohodnúť na všetkých doplnkových aspektoch rozvodu vrátane určenia príspevku každého z rodičov na náklady na výchovu, vzdelávanie, odbornú prípravu a štúdium.

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

Strany konania vo veci určenia výživného v zásade môžu mať svojich zástupcov. Ak sa však návrh na určenie výživného podáva v spojení s konaním o rozvod manželstva, manželia môžu mať svojich zástupcov v rámci návrhu na rozvod manželstva iba v určitých prípadoch, ktoré sú konkrétne uvedené v článku 921 Občianskeho súdneho poriadku.

V prípade, že sa podáva samostatný návrh na určenie alebo zvýšenie, prípadne zníženie výživného, strany môže bežným spôsobom zastupovať právnik alebo iný zástupca. Ak je zástupcom iná osoba ako právnik, tá nemôže v rámci súdneho konania predniesť záverečné zhrnutie návrhov. Maloletú osobu zastupuje jej zákonný zástupca (rodič alebo výnimočne iná osoba vykonávajúca rodičovské práva a povinnosti). Návrh v súvislosti s dieťaťom, ktoré dosiahlo plnoletosť, podáva toto dieťa vo vlastnom mene.

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Súd, ktorý má miestnu príslušnosť [v mieste pobytu odporcu (osoby povinnej platiť výživné) alebo navrhovateľa (osoby oprávnenej na poberanie výživného)], je možné určiť s použitím rumunského justičného atlasu, ktorý je uverejnený na webovom sídle ministerstva spravodlivosti na portáli venovanom súdom:

<http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Nie, pretože nie je povinné, aby osoba, ktorá navrhovateľa zastupuje alebo mu pomáha, bola právnikom.

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Na návrhy na určenie alebo úpravu výživného sa vzťahuje poplatok vo výške 20 RON v súlade s článkom 15 písm. e) mimoriadneho nariadenia vlády č. 80/2013 o súdnych kolkových poplatkoch. Zastúpenie advokátom nie je povinné. Ak dotknutá strana nemá dostatočný príjem, môže požiadať o právnu pomoc na uhradenie odmien právnika alebo ďalších nákladov na súdne konanie.

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

Výživné sa priznáva podľa potrieb navrhovateľa a podľa finančných možností osoby, ktorá ho má platiť. Výživné sa v zásade poskytuje vo forme vecných dávok, aby sa zabezpečili potrebné prostriedky na živobytie. Vo väčšine prípadov však súdy v praxi stanovujú výživné vo forme peňažných dávok, buď ako pevnú sumu, alebo ako percentuálny podiel mesačného príjmu osoby povinnej platiť výživné (článok 530 Občianskeho zákonníka). Výživné vo forme pevnej sumy sa podľa zákona štvrtročne upravuje o infláciu.

Ak výživné platí rodič, môže sa určiť až do výšky, ktorá predstavuje najviac jednu štvrtinu jeho čistého mesačného príjmu na jedno dieťa, jednu tretinu na dve deti a polovicu na tri alebo viac detí. Výška výživného, ktoré povinná osoba platí dieťaťu, v kombinácii s výživným, ktoré platí iným osobám, nesmie presiahnuť polovicu jej čistého mesačného príjmu (článok 529 Občianskeho zákonníka).

Súd pre rodinné veci môže v novom konaní zvýšiť alebo znížiť výšku výživného alebo rozhodnúť o ukončení jeho vyplácania, ak sa zmenia finančné možnosti osoby, ktorá výživné poskytuje, alebo potreby osoby, ktorá výživné poberá (článok 531 Občianskeho zákonníka).

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

Vyživovacia povinnosť sa plní vo forme vecných dávok, aby sa zabezpečili potrebné prostriedky na živobytie a v prípade potreby pokryli náklady na výchovu, vzdelávanie, odbornú prípravu alebo štúdium (článok 530 Občianskeho zákonníka). Ak sa vyživovacia povinnosť neplní dobrovoľne, vo forme vecných dávok, súd pre rodinné veci nariadi, aby sa výživné platilo vo forme peňažných dávok. Výživné sa môže určiť ako pevná suma alebo ako percentuálny podiel čistého mesačného príjmu osoby povinnej poskytovať výživné.

Výživné sa platí v pravidelných splátkach v termínoch, na ktorých sa strany dohodli, alebo ak k takejto dohode nedošlo, v termínoch určených súdnym rozhodnutím. Strany sa môžu dohodnúť, alebo v prípade oprávnených dôvodov súd pre rodinné veci môže rozhodnúť, že sa výživné vyplatí vopred ako jednorazová platba, ktorá osobe oprávnenej na poberanie výživného pokryje potreby na výživu na dlhšie časové obdobie alebo na celé obdobie platnosti vyživovacej povinnosti, za predpokladu, že osoba povinná platiť výživné má potrebné prostriedky na splnenie tejto povinnosti (článok 533 Občianskeho zákonníka).

Výživné priznané maloletej osobe sa vypláca zákonnému zástupcovi tejto maloletej osoby.

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

Kedže vo väčšine prípadov sa výživné stanovuje vo forme peňažných dávok, najčastejšou metódou vymáhania je zrážka zo mzdy (z mesačného príjmu). Menej častou metódou vymáhania je nútený predaj hnutelného a nehnuteľného majetku osoby povinnej platiť výživné.

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

Pokiaľ ide o vymáhanie výživného, v článku 729 Občianskeho súdneho poriadku je stanovené, že predmetom vymáhania dlžnej sumy výživného môže byť najviac len polovica pravidelného čistého mesačného príjmu osoby povinnej platiť výživné. Ak prebieha viacero postupov vymáhania týkajúcich sa tej istej sumy, skutočná vymáhateľná suma nesmie prekročiť polovicu čistého mesačného príjmu osoby povinnej platiť výživné, bez ohľadu na charakter nárokov.

V prípade, že osoba oprávnená na poberanie výživného súčasne podáva návrhy na zaistenie viacerých položiek hnutelného alebo nehnuteľného majetku, ktorých hodnota zjavne prevyšuje splatnú pohľadávku, exekučný súd

môže exekúciu obmedziť na určité položky majetku (článok 702 Občianskeho súdneho poriadku).

Nútené vymáhanie sa skončí napríklad vtedy, ak povinnosť stanovená v exekučnom titule bola úplne splnená a exekučné poplatky boli zaplatené, ak exekúciu nie je možné vykonať alebo v nej pokračovať v dôsledku nedostatku zaistiteľného majetku alebo nemožnosti predať taký majetok alebo ak bola exekúcia zrušená (článok 703 Občianskeho súdneho poriadku).

Na právo na začatie exekúcie sa uplatňuje lehota tri roky. Odvolanie proti nútenému vymáhaniu je možné podať na exekučný súd. Príslušný súd môže pozastaviť exekúciu až do vydania rozhodnutia o odvolaní (článok 719 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).

V prípade zrušenia exekučného titulu alebo samotnej exekúcie je dotknutá strana oprávnená na zvrátenie exekúcie tak, že sa obnoví situácia, ktorá jej predchádzala (článok 724 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Neuplatňuje sa.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

Neuplatňuje sa.

14 Ak som v tomto členskom štáte a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:

14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v tomto členskom štáte poskytnúť pomoc?

Podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009, Haagskeho dohovoru z roku 2007 alebo Newyorského dohovoru z roku 1956 navrhovateľ môže podať svoj návrh na určenie výživného prostredníctvom rumunského ministerstva spravodlivosti, ak má osoba povinná platiť výživné bydlisko v jednom z členských štátov EÚ, ktoré sú zmluvnými stranami Haagskeho dohovoru z roku 2007 alebo Newyorského dohovoru z roku 1956.

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?

Rumunské ministerstvo spravodlivosti

Strada Apolodor 17, Sector 5, Bucharest 050741

Riaditeľstvo pre medzinárodné právo a súdnu spoluprácu (*Directia Drept Internațional și Cooperare Judiciară*)

Fax: +40372041079 alebo +40372041084, e-mail: ddit@just.ro

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v tomto členskom štáte:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Nie. Navrhovateľ sa musí obrátiť na ústredný odosielaajúci orgán vo svojej krajine, zriadený podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009, Haagskeho dohovoru z roku 2007 alebo Newyorského dohovoru z roku 1956.

Ústredný odosielaajúci orgán krajiny, v ktorej má bydlisko osoba povinná platiť výživné, sa môže následne obrátiť

na ústredný prijímací orgán Rumunska:

- rumunské ministerstvo spravodlivosti v prípade návrhov podávaných podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 a Haagskeho dohovoru z roku 2007 alebo
- Bukureštskú advokátsku komoru (*Baroul București*) v prípade návrhov podávaných podľa Newyorského dohovoru z roku 1956.

Návrh sa potom predloží príslušnému súdu.

Osoba povinná platiť výživné, ktorá sa nachádza v zahraničí, môže podať svoj návrh priamo, osobne alebo prostredníctvom právnik, na rumunský súd, ktorý je príslušný v mieste bydliska odporcu alebo osoby povinnej platiť výživné.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

Navrhovateľ, ktorý sa nachádza v zahraničí, môže podať svoj návrh priamo, osobne alebo prostredníctvom právnik, na rumunský súd, ktorý je príslušný v mieste bydliska odporcu alebo osoby povinnej platiť výživné. Kontaktné údaje príslušného rumunského súdu sú k dispozícii na portáli venovanom súdom <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx> podľa miesta bydliska odporcu alebo osoby povinnej platiť výživné.

16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?

Áno; Podľa článku 2612 rumunského Občianskeho zákonníka je rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť určené podľa práva Európskej únie, t. j. v súlade s Haagským protokolom z 23. novembra 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť.

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

Neuplatňuje sa.

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Podľa zákona č. 36/2012 o určitých opatreniach potrebných na uplatnenie niektorých nariadení a rozhodnutí Rady Európskej únie a nástrojov medzinárodného práva súkromného v oblasti vyživovacej povinnosti ministerstvo spravodlivosti po prijatí návrhu na určenie výživného alebo prijatie konkrétnych opatrení postúpi tento návrh na rozhodnutie príslušnému úradu alebo orgánu, ktorý má k dispozícii osobné údaje, príslušnej miestnej advokátskej komore, Komore súdnych vykonávateľov, prípadne príslušnému súdu.

V prípade návrhov podaných prostredníctvom ústredného orgánu za podmienok stanovených v článku 46 nariadenia majú nárok na plnú právnu pomoc: oprávnení na výživné mladší ako 18 rokov alebo pokračujúci v štúdiu, ktorí nemajú viac ako 21 rokov; oprávnení na výživné, ktorí sú zraniteľnými osobami.

Ministerstvo spravodlivosti posielajú návrhy prijaté zo zahraničia priamo príslušnej miestnej advokátskej komore. Predseda advokátskej komory urýchlene vydá záväzné rozhodnutie z úradnej moci, ktorým určí právneho zástupcu. Určený právny zástupca požiadajú o poskytnutie právnej pomoci, aj vo forme zaplatenia odmeny súdneho vykonávateľa (exekútora).

Následne, po získaní exekučného titulu, určený právny zástupca požiadajú súd o poskytnutie právnej pomoci vo forme zaplatenia poplatku pre súdneho vykonávateľa. Právny zástupca predloží žiadosť o vymáhanie, exekučný titul a rozhodnutie predsedu advokátskej komory príslušnému miestnemu súdnemu vykonávateľovi.

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Rumunsko prijalo zákon č. 36/2012 o určitých opatreniach potrebných na uplatnenie niektorých nariadení a rozhodnutí Rady Európskej únie a nástrojov medzinárodného práva súkromného v oblasti vyživovacej povinnosti.

Ministerstvo spravodlivosti bolo určené ako rumunský ústredný odosielač orgán, ktorý posiela návrhy uvedené v článkoch 53 a 56 nariadenia. Po prijatí požadovaných podkladových dokumentov od osoby oprávnenej na poberanie výživného alebo osoby povinnej platiť výživné ministerstvo spravodlivosti vyplní časť A návrhu a môže pomôcť osobe oprávnenej na poberanie výživného alebo osobe povinnej platiť výživné pri vyplňaní časti B.

Ministerstvo spravodlivosti je dožiadaný ústredný orgán poverený prijímaním žiadostí o konkrétne opatrenia a návrhov na určenie výživného. Po prijatí návrhov ich ministerstvo posiela na rozhodnutie príslušnému orgánu alebo úradu, ktorý má k dispozícii osobné údaje, príslušnej miestnej advokátskej komore, Komore súdnych vykonávateľov (exekútorov), prípadne príslušnému súdu.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Vítame vašu [spätnú väzbu](#) k užitočnosti poskytnutých informácií.

■ Posledná aktualizácia: 28/05/2026

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.